

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 3 (697)
2023

OASTEA MOLDOVEI

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

*2 martie -
Ziua Memoriei și
a Recunoștinței*

**Cinstim și onorăm
MEMORIA
EROILOR**

pentru Țară
pentru Neam
pentru Tricolor

ROȘCA ANDREI

5 M R T I E C U P E

■ COMEMORARE

4

CINSTIM ȘI ONORĂM MEMORIA EROILOR

La 2 martie marcăm Ziua Memoriei și a Recunoștinței. Această zi este un omagiu celor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.

■ EVENIMENT

6

LEGĂMÂNT SOLEMN CU PATRIA

Lacrimi și emoții la ceremonia de depunere a Jurământului

Pentru tinerii încorporați în luna ianuarie, curent, data de 10 martie a fost una specială. Pe platoul taberei militare 142 s-a desfășurat ceremonia solemnă de depunere a jurământului de credință Patriei.

■ ALMA MATER MILITAR

9

OPORTUNITATEA CARIEREI MILITARE

Reprezentanții Centrului Militar al municipiului Chișinău, în colaborare cu Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA), au desfășurat o vizită la Instituția Publică Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu” din capitală.

10

ARTĂ MILITARĂ PESTE HOTARE

Oportunități de studii gratuite în străinătate pentru tinerii din Republica Moldova

■ INTERVIU

12

DEDICAȚIA CERTIFICĂ ESENȚA UNUI MILITAR

A opta pentru cariera armelor înseamnă să duci un mod de viață ce combină spiritul riguros, temperamentul dinamic și devotamentul față de Patrie. Este o cale pentru cei care simt vocația, iar prin voință și abnegație consimt să înfrunte toate rigurile pentru a-și realiza visul.

Interviu cu colonel Ion Rotaru, șef Direcție cooperare internațională a Ministerului Apărării.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

locțiitor-șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

Echipe redactională:

plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE

oastemoldovei@army.md

tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
tel. 022-252-019

■ VIAȚA MILITARĂ

16

INSTRUIREA LINGVISTICĂ – PRIORITATE PENTRU DOMENIUL MILITAR

Pe lângă oportunitățile de dezvoltare în cariera profesională, angajații structurii de apărare beneficiază în timpul îndeplinirii serviciului militar prin contract și de instruire lingvistică gratuită. Printre opțiunile oferite militarilor sunt cursurile intensive de învățare a limbii engleze, trei nivele: de bază, intermediar și avansat, dar și un curs intensiv de bază de învățare a limbii germane cu durata de 20 săptămâni.

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

18

RECRUȚII DE AZI – MILITARI DE MÂINE

La Centrul Militar al municipiului Chișinău a demarat procesul de luare la evidență a tinerilor care au împlinit vârsta de 16 ani.

20

UNIȚI PRIN MĂRȚIȘOR

În prima zi de primăvară militarii Armatei Naționale și-au prins la piept mărțișoare confecționate cu multă dedicație și căldură de către surorile Simion, două persoane cu nevoi speciale, originare din satul Sireți, raionul Strășeni.

■ ISTORIE MILITARĂ

22

9 ÎNTREBĂRI ȘIMPLE DESPRE UN RĂZBOI COMPLICAT

Războiul de pe Nistru s-a încheiat, dar cel informațional - nu. Se comemorează eroii căzuți în luptă, se organizează întâlniri cu luptătorii în școli, în cercuri restrânse sau la evenimente mai mari, etc. Jurnaliștii, autorii de cărți și de alte produse de informare, îi intervieveză. Parcă nu trecem sub tăcere acele câteva luni de bătălii și nici cele ce au precedat sau urmat. Și totuși, nu e de ajuns sau poate nu e corect reflectată această campanie?..

■ HOBBY

24

GLOBALIZARE PRIN COLECȚII

Interviu cu colonel (r) Serghei Chilivnic, șef Centru de instruire EOD, Batalionul de geniu „Codru”, stăpânul a șase colecții

Sectia rețele socializare:

locotenent major Gheorghe GURĂU
locotenent major Irina ȚURCAN
locotenent Igor ROȘCOVAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimerite la sursă.

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

Tipar SRL “Fotxtrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

CINSTIM ȘI ONORĂM MEMORIA EROILOR

La 2 martie marcăm Ziua Memoriei și a Recunoștinței. Această zi este un omagiu celor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.

Treizeci și unu de ani se împlinesc de la declanșarea conflictului armat din raioanele de est ale Republicii Moldova. Cu acest prilej, conducerea Ministerului Apărării și corpul de comandă al Armatei Naționale, alături de oficiali și veterani, au adus omagiu celor care au luptat împotriva agresiunii ruse. Este un eveniment tragic pentru istoria neamului nostru. În localitățile din țară au fost organizate și desfășurate liturghii religioase și depuneri de flori. În municipiul Chișinău, cei prezenți la ceremonie, au participat la un marș organizat în centrul orașului. Participanții au depus flori la monumentul „Maica Îndurerată”, la plăcile comemorative de pe teritoriul Complexului Memorial „Eternitate” și la mormintele eroilor din Cimitirul Central din Chișinău, căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.

În acest context, doamna Maia Sandu, președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate a venit cu un mesaj către cei prezenți în care a remarcat faptul că cinstim eroii care au luptat pentru apărarea integrității țării noastre, pe cei care și-au sacrificat tinerețea, sănătatea și viața pentru a apăra independența Republicii Moldova într-un război nedrept și inegal cu armata rusă și cu trupele de mercenari. „*Suntem alături de rudele eroilor, de părinții lor îmbătrâniți, de văduvele și copiii care au pierdut oameni dragi în luptele de la Nistru. Oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului pot trăi în armonie. Trebuie să lucrăm împreună ca să construim o societate bazată pe libertate și pe respect reciproc. O societate în care oameni diferiți trăiesc liber și pașnic, așa cum doresc - fără eliberatori falși, dușmani sau propagandă*”, a menționat Maia Sandu.

Totodată, șefa statului le-a mulțumit celor care și-au jertfit viața și sănătatea, specificând că apreciază contribuția fiecăruia la construirea unei vieți mai bune în țara noastră. În același context, s-a exprimat certitudinea că putem miza cu încredere pe veteranii de la Nistru, pe curajul și devotamentul acestora și că ei vor pune umărul la rezolvarea problemelor țării.

În aceeași ordine de idei, doamna Ana Revenco ministrul Afacerilor Interne, a adus omagiu celor care și-au sacrificat viața și au luptat pentru independența și integritatea țării. „Amintirea primei zile de război ne marchează și astăzi, la treizeci și unu de ani distanță. Au mers cu datorie față de țară, din dorința de libertate și de a avea o Patrie. Mulți dintre ei nu s-au mai întors, iar această suferință încă ne doare pe noi toți. Prin experiența lor veteranii reușesc să transmită tinerei generații iubirea față de valorile supreme ale statului”, a specificat Ana Revenco.

Printre cei prezenți am întâlnit-o pe Elena Cebotari, care ne-a mărturisit că deseori iese la plimbare pe teritoriul Complexului Memorial „Eternitate” împreună cu feciorul, iar de data aceasta a decis să se alătore participanților. „Sunt aici cu băiatul meu de patru anișori. El fiind foarte curios de felul său a început a pune multe întrebări. Așa că am decis îi explic ce înseamnă pentru noi, dar și pentru întreaga țară acest eveniment. Sunt de părere că fiecare părinte trebuie să le vorbească copiilor despre istoria neamului și despre jertfa eroilor. Ei sunt pentru noi un exemplu, și e de datoria noastră să le cinstim memoria celor care ne-au dat posibilitatea de a fi astăzi aici, nouă și copiilor noștri”, ne-a spus sursa.

Atât pentru veterani, cât și pentru familiile celor care au căzut pe câmpul de luptă, amintirea vremurilor tragice rămâne o rană netălmăduită care mai sângerează și astăzi. Istoria nu trebuie să fie dată uitării, iar vitejia și curajul celor care au participat la conflictul armat trebuie transmisă din generație în generație. Unul dintre cei care au săvârșit fapta eroică în numele Patriei este locotenent-colonel Ser-

giu Ghervas. Combatantul ne-a povestit despre experiența sa în război, cum a ajuns pe front, dar și despre cariera de militar. Timp de 31 de ani este parte a Armatei Naționale și își îndeplinește cu abnegație atribuțiile funcționale. „Serviciul militar în termen l-am executat în regiunea Amur, Vladivostok și am revenit acasă cu „armata făcută”. Atunci se părea că totul merge înainte, m-am reangajat în calitate de lăcătuș auto acolo unde muncisem până la cătânie. Ce a urmat ține deja de Platoul Coșnița. La data de 31 Martie am depus raport și am fost inclus în primul batalion de voluntari în echipa de cercetare, deoarece serviciul militar în termen îl executasem în forțele cu destinație specială. Am făcut acest pas din dragoste pentru țară. Spiritul de patriotism în acea vreme era foarte dezvoltat, noi știam că avem datorie față de popor și că acasă ne așteptau familiile. Luptele active se duceau pe Platourile Coșnița, Cocieri, Tighina, cu toate acestea tensiunea războiului se simțea în întreaga Moldovă. Pe parcursul luptelor am pierdut mulți camarazi, mulți au fost răniți și mutilați. Acele evenimente mi-au marcat viața. După semnarea acordului de încetare a focului din data de 21 iulie 1992, am decis să depun actele pentru a fi înmatriculat la o instituție de învățământ militar. De-a lungul carierei am ocupat mai multe funcții, inclusiv cea de comandant în cadrul unității de menținere a păcii, dislocată la Varnița. Actualmente îndeplinesc serviciul militar prin contract la Baza de Instruire a Armatei Naționale de la Bulboacă”, a relatat locotenent-colonel Sergiu Ghervas.

Menționăm că militarii Armatei Naționale din garnizoanele Bălți, Cahul, Căușeni, Strășeni și Cantemir au participat la activitățile de comemorare, alături de autoritățile publice locale.

Potrivit datelor oficiale, în conflictul armat de pe Nistru din 1991-1992 au participat peste 30 000 de persoane. Dintre acestea, 300 de militari și civili au murit, iar alți 3 500 au fost răniți.

Locotenent major Irina ȚURCAN

LEGĂMÂNT SOLEMN CU PATRIA

Lacrimi și emoții la ceremonia de depunere a Jurământului

Pentru tinerii încorporați în luna ianuarie, curent, data de 10 martie a fost una specială. Pe platoul taberei militare 142 s-a desfășurat ceremonia solemnă de depunere a jurământului de credință Patriei. Această zi a fost o adevărată sărbătoare atât pentru tinerii ostași, cât și pentru părinții și rudele acestora. La primele ore ale dimineții, la porțile Regimentului Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică” s-au adunat sute de oameni dornici să își revadă feciorii și să-i strângă la piept.

Prezent la eveniment, ministrul Apărării Anatolie Nosatîi a felicitat tinerii ostași pentru succesele obținute în cadrul cursului de instruire inițială. Referindu-se la importanța evenimentului șeful structurii naționale de apărare a specificat că depunerea jurământului militar este o zi solemnă în viața fiecărui tânăr, iar prestația bună ce au demonstrat-o la ceremonie le-a reușit doar datorită eforturilor pe care le-au depus tinerii ostași pe durata cursului, timp în care s-au maturizat, disciplinat și au devenit mai responsabili. „Vă doresc succese în serviciul militar, iar după un an, să reveniți acasă mândri de performanțele Dumneavoastră. Celor care veți decide să vă alăturați familiei de militari profesioniști, vă vom spune «Bine ați venit în Armata Națională!»”, a specificat ministrul Nosatîi.

Soldatul clasa III Ștefan Burlacu a venit cu un mesaj de mulțumire din partea colegilor alături de care a depus jurământul de credință, menționând că începând cu această zi pe umerii tinerilor ostași va cădea o mare responsabilitate. Militarul a adus mulțumiri superiorilor, care pe durata cursului i-au instruit și inițiat în arta militară. „Este o adevărată mândrie să mă aflu aici, alături de camarazii mei pentru a depune jurământul militar. Acest eveniment va rămâne în inimile noastre pentru tot restul vieții. Promitem că ne vom face datoria constituțională pe cât se poate de bine, vom respecta cu strictețe regulamentele, vom fi sărguincioși în studierea artei militare. Părinților le mulțumim că ne-au crescut și ne-au educat. Îi îndemn pe toți cei care sunt apti de a îndeplini serviciul militar să facă același pas și să se înscrie în rândurile Armatei Naționale”, a menționat Ștefan Burlacu.

Pe soldat clasa III Vlad Ganu l-am remarcat încă din ziua încorporării. Dânsul a depus actele pentru a fi încorporat împreună cu prietenul său Mihai, în aceeași unitate. „Astăzi

am depus jurământul militar, alături de mine au fost mama și sora mea. La regimul cazon m-am adaptat ușor. Până la încorporare sportul ocupa un loc aparte în viața mea. Timp de câțiva ani am practicat sambo. Tatăl meu a fost cel care m-a îndrumat să aleg această cale, el îmi spunea mereu că un băiat trebuie să cunoască să se apere. După ceva timp a început să-mi placă. Am participat la mai multe competiții naționale. Până acum am obținut două cupe și 42 de medalii. Sper că aici în armată să am posibilitatea să mă dezvolt în continuare pentru a deveni și mai bun”, ne-a relatat Vlad.

În mulțimea de oameni am zărit un băiețel care privea cu atenție soldații aliniați pe platou. De la el am aflat ca numele său este Nicolae și are opt anișori. Copilul ne-a spus că a venit aici împreună cu părinți să-l susțină pe fratele său Daniel Șaptefrați. „Cu greu l-am regăsit printre toți soldații. Îi stă foarte bine în uniformă. Când voi fi mare îmi doresc și eu să vin la armată pentru ca părinții mei să fie mândri și de mine”, ne-a spus entuziasmat Nicolae.

Abia stăpânindu-și emoțiile, mama unuia dintre tinerii care au depus jurământul ne-a spus cu vocea tremurând că este bucuroasă să fie alături de băiatul său, în această zi importantă din viața lui. „Am emoții de bucurie, Andrei este unicul copil, sprijinul și mândria noastră. Apreciez decizia lui de a îndeplini serviciul militar și că și-a asumat această responsabilitate”, a menționat Zorina Domnișor.

„Fiul meu a depus astăzi jurământul, a devenit un bărbat adevărat. Am fost la el în vizită la Bulboaca împreună cu soția, iar din spusele lui condițiile în cazarmă sunt bune, mâncarea este gustoasă și a reușit deja să se adapteze noului regim”, ne-a spus cu mândrie tatăl unuia dintre tineri.

Pentru Mihai Șarban momentele trăite în ziua jurământului vor rămâne mereu în amintire. Cu lacrimi în ochi mama acestuia ne-a spus că i-a fost greu să se despartă de fecior. „Mihai este unicul meu copil. Ceva timp în urmă soțul a decedat și am rămas doar noi doi. Prima săptămână după încorporare a trecut foarte greu, nu-mi găseam locul, am mai plâns, iar la un moment dat am realizat că îndeplinirea serviciului e un motiv de mândrie. Aceasta a fost dorința tacticului ca băiatul nostru să facă armata. După jurământ vom pleca împreună la cimitir ca să îi împărtășim bucuria pe care am trăit-o azi”, s-a confesat mama tânărului.

Ceremonii similare au avut loc și în municipiile Bălți și Cahul, unde alți aproximativ 150 de soldați au jurat credință Patriei.

În cadrul Brigăzii Infanterie Motorizată „Moldova” emoții deosebite au trăit nu doar tinerii recent încorporați, ci și alți circa 200 de elevi ai școlilor profesionale. După ceremonia solemnă de depunere a jurământului aceștia s-au familiarizat cu viața din unitate.

La evenimentul din Bălți a participat comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc. Oficialul militar i-a felicitat pe tinerii soldați pentru rezultatele obținute în cadrul cursului de pregătire inițială și i-a îndemnat să continue să îndeplinească cu abnegație datoria de cetățean.

Cu sentimente de recunoștință a vorbit soldat clasa III Laurențiu Postolache. Acesta a comunicat în fața publicului că mesajul său vine din numele tuturor celor care s-au angajat prin legământ să-și apere Patria. „În numele întregii companii, vă asigur că am fost bine pregătiți și suntem gata să intrăm în rândurile unității militare. Promitem să devenim destoinici apărători ai Patriei și, cum scrie în jurământul militar, mereu vom respecta legile și regulamentele, iar dacă va fi nevoie, nu ne vom cruța viața pentru apărarea țării, deoarece pacea rămâne astăzi cea mai însemnată valoare a omenirii”, a afirmat Laurențiu Postolache. După în-

cheierea părții oficiale am aflat de la tânărul militar că vine dintr-o familie cu patru copii. Unul dintre frați l-a încurajat să meargă să își onoreze obligațiunea constituțională. „În familie suntem patru frați, iar unul dintre noi îndeplinește serviciul militar prin contract. La regimul de cazarmă m-am acomodat ușor, un factor ce a facilitat adaptarea mea în mediul militar cred că constituie informația obținută anterior de la frate. Pentru viitor mi-aș dori să devin și eu militar prin contract și să îmi construiesc o carieră militară”, a mai adăugat Laurențiu Postolache.

Conform soldatului clasa III Daniel Buliga sentimentele trăite în momentul de depunere solemnă vor rămâne întipărite în adâncul sufletului. Totodată, acesta a ținut să precizeze că pe durata cursului de inițiere a reușit să învețe multe lucruri noi. „În momentul depunerii jurământului am avut mari emoții, pentru că toți cei prezenți erau cu ochii pe noi. Alături de mine au fost părinții. Aduc sincere mulțumiri superiorilor care au fost implicați în activitățile de instruire pe durata acestor săptămâni și sper să facem față tuturor așteptărilor”, a afirmat tânărul.

De menționat că după ceremonie, militarilor le-a fost acordat un concediu de cinci zile, după care vor reveni în unitățile în care au fost repartizați. Serviciul militar în termen durează 12 luni.

Locotenent major Irina ȚURCAN

OPORTUNITATEA CARIEREI MILITARE

Viitorii absolvenți încurajați să îmbrățișeze cariera militară

- Reprezentanții Centrului Militar al municipiului Chișinău, în colaborare cu Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA), au desfășurat o vizită la Instituția Publică Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu” din capitală.

În cadrul întâlnirii, viitorii ofițeri le-au comunicat liceenilor detalii despre programele de studii oferite de către AMFA. În acest sens, studenta anului II, Mihaela Popovscaia a prezentat informații cu referire la o potențială carieră a armelor. *„Suntem aici pentru a promova învățământul militar și a informa elevii despre ofertele de studii. Academia le permite tinerilor să se dezvolte multilateral și să pună bazele unei cariere de succes în Armata Națională. Actualmente unica instituție de învățământ cu profil militar din țară instruieste tineri la specialități precum infanterie, artilerie și transmisiuni, iar misiunea de bază este formarea cadrelor militare și perfecționarea personalului militar și civil în conformitate cu specialitățile aprobate și standardele stabilite”,* a relatat studenta.

Viitori absolvenți s-au arătat interesați și au adresat întrebări reprezentanților AMFA. Elevul Cristian Berladean ne-a spus că astfel de evenimente sunt mereu binevenite întrucât aduc la cunoștință detalii care nu pot fi cunoscute din alte surse. *„Mi-a impresionat faptul că de data aceasta informația ne-a fost prezentată chiar de către studenți. Au avut un discurs bine structurat și ne-au oferit informații utile. Îi încurajez pe toți cei care nu au încă o direcție stabilită pentru viitor să opteze pentru cariera de militar, întrucât oferă posibilitatea de a servi Patriei, dar și de a avea un viitor stabil”,* a menționat Cristian.

Aceeași părere o susține și Vlada Golban. Tânăra ne-a vorbit cu entuziasm despre informațiile pe care le-a descoperit în cadrul întâlnirii. *„Am aflat despre Academia Militară anul trecut, atunci la fel am fost vizitați de câțiva reprezentanți. De data aceasta informația mi s-a părut mult mai amplă și mai complexă. Îndemn toți tinerii care au capacități și știu că vor face față să aplice la studii la această instituție de învățământ”,* a spus eleva.

Conform elevului Nicolae Volcu subiectul prezentat a fost unul nou și a captat atenția publicului. *„Mi-a fost destul de interesant să aflu noutăți legate de instruirea militară în cadrul academiei și, în general, aportul adus societății de către armată. Mi-a plăcut să aflu despre modul de viață al unui student militar, cum învață, se antrenează, în ce condiții au loc lecțiile. Dacă aș avea posibilitatea în viitor mi-aș dori să merg să mă familiarizez cu viața unui student militar”,* a specificat elevul.

În aceeași ordine de idei, eleva clasei a 10-a Livia Armașu a accentuat faptul că până la ședința desfășurată nici nu a cunoscut că țara noastră are o instituție de învățământ militar superior. *„Această lecție mi-a provocat interes, mi s-a părut captivant modul în care au fost abordate posibilitățile studenților, aici mă refer la opțiunile de a studia peste hotare și nu în ultimul rând, oportunitatea de a face schimb de experiență”,* a menționat Livia.

O altă viitoare absolventă Emilia Mândrescu susține că a rămas plăcut surprinsă să afle că la academie studiază multe domnișoare, cel mai mult impresionând-o faptul că însăși studenții și-au împărtășit cu elevii experiența acumulată. *„Vin cu un indemn către toți absolvenții să atragă mai multă atenție prietenilor, cunoscuților pentru a opta pentru o carieră militară, este un domeniu mai puțin cunoscut. Nobila profesie de apărător este parcă dată uitării și ar trebui să fie văzută ca o potențială orientare profesională”,* s-a arătat convinsă eleva.

În opinia locotenent-colonelului (r) dr. hab. Anatolie Leșcu, conferențiar universitar în cadrul Academiei Militare, promovarea imaginii este foarte importantă din simplul motiv ca nu toți cunosc despre această instituție de învățământ. Academia are un rol important pentru țară și pregătește cadre militare profesioniste care bazându-se pe cunoștințe profunde, se formează profesional și civic la cel mai înalt nivel. *„Academia Militară desfășoară activități de învățământ superior, organizate prin intermediul programelor de studii universitare de licență, studii universitare de masterat, precum și alte forme de pregătire, perfecționare și specializare a militarilor”,* a specificat sursa citată.

De menționat, că Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” este singura instituție de învățământ superior cu profil militar de la noi din țară și pregătește ofițeri pentru una din cele trei specialități militare: conducerea subunităților de infanterie, conducerea subunităților de artilerie și conducerea subunităților de comunicații și transmisiuni. La absolvire tinerilor li se acordă gradul militar primar al corpului de ofițeri „locotenent”.

Locotenent major Irina ȚURCAN

ARTĂ MILITARĂ PESTE HOTARE

Oportunități de studii gratuite în străinătate pentru tinerii din Republica Moldova

Studiile peste hotare reprezintă o realitate pentru cei care aspiră la o carieră militară de succes în țară. Datorită ofertelor americane, europene și asiatice, absolvenții au la dispoziție o gamă variată de instituții unde pot să-și pună fundamentul în dezvoltarea profesională. Academia Militară „West Point” din SUA, Academia Forțelor Aeriene din Republica Turcia, Academia Militară a Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din România sau Academia Forțelor Terestre din Republica Elenă sunt doar câteva dintre ofertele propuse în acest an pentru absolvenții moldoveni de liceu. Astfel, cei care vor să devină ofițeri ai Armatei Naționale, instruiți înafara granițelor Republicii Moldova, pot depune setul de acte prin intermediul Centrelor Militare Teritoriale.

Potrivit locotenent-colonelului Vadim Bulgaru, șeful Direcției personal și mobilizare a Marelui Stat Major, candidații pentru a fi admiși în academiile respective, e absolut necesar să îndeplinească anumite condiții generale. *„Tinerii trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani (în funcție de instituție), să cunoască bine limba engleză și, evident, să fie apti din punct de vedere medical și bine pregătiți fizic. Un alt criteriu este lipsa antecedentelor sau a urmăririi penale. De asemenea, se solicită să nu fie căsătoriți sau să aibă obligație față de întreținerea unui sau mai multor copii. Totodată, trebuie să fie apolitics, să aibă calități de lider cu o conduită morală și civică corectă în societate”*, a menționat locotenent-colonelul Vadim Bulgaru.

Pentru Academia Forțelor Aeriene și Academia Militară „West Point” din SUA (anul de studii 2024-2025), concursul de selectare va începe în octombrie 2023, prin desfășurarea de către Ministerul Apărării a unui test de apreciere a aptitudinilor de cunoaștere a limbii engleze. Ulterior, candidații calificați vor trebui să se înregistreze individual pentru a susține testul SAT sau ACT. Pentru Academia Militară „West Point” se solicită și testul TOEFL. Următoarea etapă va fi interviul desfășurat în luna ianuarie 2024 de partea americană, numai cu candidații care vor prezenta până la 31 decembrie 2023 un test valabil din cele menționate anterior. În ceea ce privește studiile în Turcia și Grecia, durata acestora este de cinci ani, primul fiind destinat studierii limbii statului gazdă, prin intermediul limbii engleze, iar următorii 4 ani sunt preconizați studiilor militare.

Contactat telefonic, colonelul (r) Igor Sofronescu, profesor (pentru cercetare științifică și relații internaționale) al Academiei Militare „Alexandru cel Bun” a declarat că tinerii admiși la una dintre cele 8 academii sunt înmatriculați inițial

în AMFA. *„Conținutul dosarului de acte diferă în funcție de cerințele fiecărei instituții în parte. După depunerea jurământului de credință Republicii Moldova ei sunt detașați la studii, cheltuielile fiind acoperite integral de Ministerul Apărării a țării gazdă și de instituția noastră de apărare.”* În context, sursa citată a ținut să puncteze și oportunitățile de profesionalizare pe care le au tinerii decizi să rămână în țară. *„Grație programului ERASMUS+ studenții noștri beneficiază de privilegiul unei frumoase experiențe - de a studia un semestru în România, la Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu. Începând cu 6 martie curent, ei participă la cea de-a cincea ediție a Semestrului Internațional, iar beneficiul major pe care îl are acest proiect reprezintă posibilitatea de a studia înafara țării, fără ca ulterior să susțină examenele de diferență la întoarcere”*, a specificat colonelul (r) Sofronescu.

Studenta anului II Olga Stanțier este unul dintre cei zece viitori ofițeri aflați la Sibiu, care acumulează cunoștințe teoretice și practice menite să le dezvolte deprinderile militare. Împărtășindu-și trăirile, aceasta ne-a mărturisit că: *„Atunci când am fost acceptată să studiez peste Prut am trăit un amalgam de emoții, pe care îmi vine greu să le descriu. Nu oricine reușește să se bucure de o asemenea șansă. În România, interacționăm și colaborăm cu militari din alte state, datorită cărora îmi lărgesc orizontul de cunoaștere în domeniu. Viața de student aici este una foarte frumoasă, avem parte de un program zilnic avantajos. Instituția dispune de o sală sportivă bine dotată, muzeu militar, aparate VR (ochelari pentru realitatea virtuală) și bibliotecă, iar metodele de organizare a orelor de curs sunt moderne și eficiente.”*

Despre posibilitatea de a studia peste hotare a aflat și Andreea Bruma, actualmente studentă în anul trei la specialitatea Logistică a Facultății de Comandă și Stat Major din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București. Tânăra consideră că sistemul militar nu este pentru toată lumea, ci doar pentru cei curajoși, puternici și încrezuți în forțele proprii, ea încadrându-se perfect în acești parametri: *„Să fii student într-o țară străină implică multă responsabilitate, atât pe plan personal, cât și academic. Prin activitățile ce necesită a fi îndeplinite rapid și corect, domeniul în cauză te pune la încercări fizice și psihice. Am învățat să fiu mult mai disciplinată, organizată și receptivă. De vreme ce logistica este indispensabilă oricărei organizații, fie civilă sau militară, sunt de părere că aceasta merită studiată și aprofundată, deoarece oferă multe oportunități pe viitor.”*

Steluța MOSCALCIUC

OFERTA STUDIILOR DE LICENȚĂ în cadrul instituțiilor de învățământ în domeniul militariei de peste hotare:

- 1. Statele Unite ale Americii** (anul universitar 2024-2025):
Academia Forțelor Aeriene din SUA — 1 loc;
Academia Militară „West Point” din SUA — 1 loc.

- 2. Republica Elenă** (anul universitar 2023-2024):
Academia Forțelor Aeriene din Republica Elenă — 1 loc;
Academia Forțelor Terestre din Republica Elenă — 1 loc.

- 3. Republica Turcia** (anul universitar 2023-2024):
Academia Forțelor Aeriene din Republica Turcia — 1 loc;
Academia Forțelor Terestre din Republica Turcia — 1 loc.

- 4. România** (anul universitar 2023-2024):
Academia Militară a Forțelor Aeriene „Henri Coandă”
din România — 1 loc;
Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”
din România — 1 loc.

DEDICAȚIA CERTIFICĂ ESENȚA UNUI MILITAR

■ A opta pentru cariera armelor înseamnă să duci un mod de viață ce combină spiritul riguros, temperamentul dinamic și devotamentul față de Patrie. Este o cale pentru cei care simt vocația, iar prin voință și abnegație consimt să înfrunte toate rigorile pentru a-și realiza visul.

Colonel Ion Rotaru șef Direcție cooperare internațională a Ministerului Apărării, are o experiență bogată, îndeplinindu-și serviciul militar în diferite unități ale Armatei Naționale. Dumnealui a participat în diferite misiuni internaționale și a ocupat diferite funcții care i-au permis să realizeze o carieră militară de succes. Corespondentul „Oastea Moldovei” i-a solicitat un interviu ofițerului pentru a afla detalii despre motivația de a fi militar, experiența internațională din Republica Centrafricană, provocările și reușitele carierei.

– Ce v-a motivat să optați pentru cariera armelor?

– Din fragedă copilărie am fost pasionat de domeniul militar. Serviciul militar l-a îndeplinit tatăl meu, bunelul, dar și predecesorii lor. Eram foarte curios față de acest subiect, iar tatăl mi-a povestit multe detalii și istorii palpitate care m-au făcut să meditez vizavi de alegerea viitoarei specialități. Cred că aceste nuanțe au constituit un imbold pentru a urma ulterior o carieră militară.

După absolvirea liceului din satul natal am plecat la studii în România, în tendința de a obține o licență în managemen-

tu organizației militare la Academia Forțelor Terestre „Nicolae Balcescu” din Sibiu. În cadrul instituției am obținut cunoștințe și abilități ceea ce ține de cooperarea cu subordonați și superiori, însușind metode de folosire a tehnicii din dotare. Studiile respective au format o bază informațională ce a servit drept suport pentru următorii pași în cariera de militar profesionist.

– Dorința de a fi militar a fost un vis al copilăriei. Totuși, după absolvire avem cazuri când tinerii ofițeri renunță la carieră, fiind puși în fața problemelor sociale. Ași avut dubii vreodată de alegerea făcută?

– Cum am remarcat anterior, visul mi-a devenit realitate și nu am regretat nici o clipă de alegere. După finalizarea studiilor de licență am fost repartizat pentru continuarea serviciului în cadrul Batalionului 22 Menținere a Păcii. Ulterior pe o perioadă mai îndelungată am făcut serviciul militar în Brigada Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare”. Acolo am activat în funcții de la comandant de pluton până la șef stat major divizion. Dat fiind faptul că sunt de specialitate artilerist, am executat serviciul în

subunități de artilerie terestră și antiaeriană. Astfel, activând în diferite funcții care au presupus sarcini diverse, am căpătat experiența necesară pentru a îndeplini misiunile puse în fața subunității pe care o conduceam. Actualmente îndeplinesc funcția de șef Direcție cooperare internațională care presupune sarcini precum promovarea, asigurarea, coordonarea și gestionarea cooperării Ministerului Apărării cu instituțiile de apărare ale altor state, cu atașajii apărării și corpul diplomatic acreditat în Republica Moldova, organizațiile internaționale guvernamentale și non-guvernamentale, precum și cele de profil.

- Ce a însemnat pentru Dvs. participarea într-o misiune internațională?

Am fost selectat și detașat pentru executarea serviciului în cadrul misiunii multidimensionale a ONU în Republica Centrafricană. Acolo am îndeplinit funcția de observator militar în cadrul unei echipe de experți internaționali. De asemenea, am îndeplinit funcția de ofițer de stat major. Observatorii sunt considerați ochii și urechile forțelor din cadrul misiunii. Aceștia au obligațiunea de a patrula și de a culege informații din zona de responsabilitate. De regulă, observatorii nu sunt înarmați, astfel obțin încrederea populației civile mult mai ușor, fapt care poate preveni diferite scenarii neprevăzute sau chiar periculoase. Totodată, funcția dată prevede uneori implicarea în acțiuni de negociere/mediere atunci când apar incidente în zona de activitate. Pe parcursul unui an de misiune am cooperat cu partenerii internaționali și am interacționat cu populația din zonă. Datorită lor am aflat multe despre cultura popoarelor din zona în care mă aflam și acest lucru mi-a permis mai ușor să îndeplinesc sarcinile și să înțeleg mai clar situația din regiunea misiunii. Pentru mine a fost foarte important să activez în această imensă echipă internațională ONU, reprezentând Republica Moldova și contribuind la menținerea păcii pe pământ. Atunci când ajuți oamenii, care se confruntă cu multiple conflicte de ordin regional și local, unde generații întregi au crescut în timpul războiului și vărsării de sânge, violenței și groazei, simți că, întradevăr, faci un lucru enorm.

- Ați avut riscuri și provocări pe parcursul misiunii?

- Au fost cazuri când forțele ONU au nimerit în ambuscade organizate de grupările ostile, iar în acest sens misiunea observatorului este de a negocia și a le explica sarcina forțelor ONU în zona de responsabilitate. Din experiența personală la rezolvarea conflictelor am înțeles că o metodă eficientă pentru a le preveni este de a interacționa cu localnicii care vorbesc limba franceză sau dialectul sango. Astfel, înainte de a fi detașat în misiune, am învățat un set de cuvinte și expresii pentru a avea o cooperare pașnică și prietenoasă cu cei din zonă. De regulă, eram însoțiți de traducători care cunoșteau limba locală, tradițiile și puteau oricând veni cu sfaturi în vederea comunicării eficiente între forțele ONU și băștinași. Un alt posibil risc în timpul aflării în misiune au fost maladiile care circulau în regiune, un exemplu fiind malaria care este o boală foarte periculoasă având în anumite cazuri aceleași simptome ca și răceala. Așadar, împreună cu echipa am acordat atenție sănătății și prevenirii acestor ma-

ladii pentru a continua misiunea și a reveni acasă în siguranță. În calitate de ofițer de stat major în cadrul celulei de operații am fost responsabil de planificarea și coordonarea activităților forțelor din regiune. Am avut un caz când convoiul a nimerit într-o zonă minată, incident soldat cu explozii la fața locului. Pentru a soluționa această situație, împreună cu echipa am organizat detașarea forțelor de reacție rapidă pentru acordarea sprijinului. Pentru a ne asigura că totul va decurge în siguranță, direcția de deplasare a echipei de suport a fost indicată acea pe care convoiul s-a deplasat anterior. De asemenea, am aflat că în zona de pericol se aflau răniți. Evacuarea răniților pe cale aeriană a fost un alt test pe care l-am trecut cu brio.

- Cum au reacționat familia și rudele dumneavoastră când au aflat că plecați în misiune în Republica Centrafricană?

- Familia a fost mereu alături de mine și îmi oferă suportul necesar în toate activitățile în care sunt implicat, indiferent unde se întâmplă. Aflându-mă pe teritoriul Republicii Centrafricane am avut posibilitatea de a ține legătura cu cei dragi, dar distanța se simte enorm. Rudele sunt conștiente de programul încărcat și de sarcinile pe care le îndeplinesc. Soția mea glumește, că familia este pe primul loc, dar serviciul nu este pe nici un loc, în sens că acesta are mereu prioritate.

- Ca ofițer cu o bogată experiență în domeniul militar, cum apreciați imaginea Armatei Naționale în societate?

- Timp de trei decenii Armata Națională a demonstrat credibilitate, disciplină și promptitudine în acțiuni. Structura militară națională își îndeplinește misiunea de instruire calitativă a efectivului, renovarea obiectivelor din cadrul unităților, recondiționarea tehnicii. Totodată, s-a intensificat participarea militarilor noștri în diverse misiuni umanitare și exerciții internaționale, printre care se numără misiunile ONU din Georgia, Liberia, Côte d'Ivoire, Sudan, Sudanul de Sud, Kosovo și Republica Centrafricană. Un eveniment în premieră al acestui an a fost detașarea contingentului de sergenți și ofițeri în operația de menținere a păcii din Republica Liban - Forța Interimară a Națiunilor Unite în Liban (UNIFIL). De asemenea, echipa de geniști a îndeplinit misiuni riscante de deminare în diverse localități, prevenind situațiile periculoase pe întreg teritoriul țării. Un alt aspect, îl reprezintă implicarea activă a militarilor noștri în acordarea suportului pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale din țară, cât și în timpul pandemiei de Covid-19. Trebuie să remarcăm și aportul militarilor în gestionarea crizei refugiaților din Ucraina. La activitățile respective au participat și studenții Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” care au acordat ajutor autorităților publice locale la depozitele de colectare a bunurilor și centrele temporare de plasament destinate pentru refugiații. În concluzie, țin să remarc că militarii tot timpul au fost, sunt și vor fi în serviciul țării și a cetățenilor acesteia.

- Vă mulțumim pentru amabilitate!

Locotenent Andrei GHERVAS

*Dorința unui militar e ca fiecare zi
să fie în DO major*

*Trompeta s-a născut în armată. A cucerit și mediul civil
prin pozitivismul ei, m-a cucerit și pe mine.
Ea parcă ne motivează la acțiune, nu ne lasă
indiferenți, ne face mai încrezători. Puterea ei crește
când există unitate și acest lucru se întâmplă, inclusiv la
„Trompeta păcii”, un festival internațional în care acest
instrument răspândește pacea în lume.”*

Soldat clasa II Eugen POPUȘOI

APRILIE

Lu	3	10	17	24	
Ma	4	11	18	25	
Mi	5	12	19	26	
Jo	6	13	20	27	
Vi	7	14	21	28	
Sb	1	8	15	22	29
Du	2	9	16	23	30

INSTRUIREA LINGVISTICĂ – PRIORITATE PENTRU DOMENIUL MILITAR

Pe lângă oportunitățile de dezvoltare în cariera profesională, angajații structurii de apărare beneficiază în timpul îndeplinirii serviciului militar prin contract și de instruire lingvistică gratuită. Printre opțiunile oferite militarilor sunt cursurile intensive de învățare a limbii engleze, trei nivele: de bază, intermediar și avansat, dar și un curs intensiv de bază de învățare a limbii germane cu durata de 20 săptămâni.

Centrul Lingvistic este disponibil să asigure instruirea Cefectivului Armatei Naționale în diferite garnizoane ale Republicii Moldova. În garnizoana Chișinău sunt disponibile laboratoarele Academiei Militare a Forțelor Armate, Brigăzii 2 Infanterie Motorizată și Batalionului 22 Menținere a Păcii. Pentru cei din nordul și sudul republicii sunt disponibile laboratoarele lingvistice ale Brigăzilor 1 și 3 Infanterie Motorizată.

Din anul 2007 și până în prezent, Centrul Lingvistic al Academiei Militare pune bazele studierii limbilor străine, în conformitate cu reglementările STANAG 6001.

Din anul 2007 și până în prezent, Centrul Lingvistic al Academiei Militare pune bazele studierii limbilor străine, în conformitate cu reglementările STANAG 6001.

Potrivit șefului Centrului Lingvistic locotenent-colonel (r) Ion Serjant, perioada de instruire variază în funcție de nivelul studiat, fiind de până la 20 de săptămâni. „*Obiectivul primordial al cursurilor este axat pe dezvoltarea performanțelor lingvistice la cele patru deprinderi (citit, ascultat, vorbit și scris). Respectiv, la final de curs, absolvenții sunt evaluați conform STANAG 6001. Diapazonul tematic a orelor de curs rezidă atât în ore de engleză în general, cât și engleză militară în particular, echilibrul fiind stabilit în funcție de nivelul de competență lingvistică*”, a subliniat locotenent-colonel (r) Ion Serjant.

Referindu-se la organizarea procesului de studiu, maior Ala Sofronovici-Gheorghina, cadru didactic în centrul respectiv a ținut să precizeze: „*Instruirea lingvistică are loc în corespundere cu programul de studiu ALC - American Language Course, oferit prin intermediul programului de cooperare bilaterală cu Statele Unite ale Americii. În prezent, centrul este dotat cu tehnică performantă și include mijloace audio/video, TV LCD, laboratoare fonice*”.

În aceeași ordine de idei, sursa citată a accentuat: „*Scopul acestor cursuri este formarea, perfecționarea și menținerea deprinderilor de comunicare verbală și scrisă într-o limbă străină, și sunt binevenite primordiale celor care optează pentru urmarea misiunilor oferite Armatei Naționale de către partenerii străini*”.

Conform șefului Direcției personal și mobilizare locotenent-colonel Vadim Bulgaru, militarii care doresc să urmeze aceste programe de perfecționare sunt selectați în limita locurilor disponibile, dar și în ordinea priorităților. Pentru aceasta dosarul candidatului înaintat la studierea limbilor străine va conține raportul personal al militarului și copia fișei de evaluare anuală, acte înaintate pe cale ierarhică. Totodată, procesul de selectare și detașare la studii are la bază niște criterii ce se impun angajatului, conform Ghidului carierei militare.

Militarii antrenați la studierea limbilor străine au remarcat necesitatea de serviciu pentru limbile de circulație internațională, cât și utilitatea lor pentru a urma cursuri de pregătire profesională. Printre aceștia am regăsit-o și pe locotenent Iana Șevciuc, studentă la Cursul intensiv de învățare a limbii engleze, nivelul de bază. Iana ne-a

împărtășit noua experiență, dar a și apreciat această oportunitate din partea armatei: „*În prima lună am studiat bazele limbii engleze: alfabetul, numerele, formele de salut, cum să ne prezentăm și să purtăm o scurtă conversație. Este salutar faptul că noi, militarii, avem toate avantajele unor cursuri de calitate, cu o predare dinamică și interactivă*”.

Maiorul Andrei Rebeja a fost selectat pentru studierea limbii engleze, întrucât activitatea profesională este bazată pe cooperarea internațională. „*Informațiile dobândite la curs îmi vor fi foarte utile în munca mea, reieșind din faptul că funcția pe care o dețin presupune o conlucrare permanentă cu partenerii externi ai instituției de apărare*”, susține ofițerul.

Pentru locotenentul Vladislav Corpacian această instruire este mai mult decât necesară, întrucât dorește să își continue cariera profesională în domeniul comunicații și informatică, respectiv cunoașterea englezei este esențială. „*Țin să menționez că în condițiile moderne de dezvoltare, studierea unei limbi internaționale nu își va pierde niciodată din actualitate*”, conchide ferm locotenentul Corpacian.

În context, locotenentul Olga Poalelungi a specificat în calitate de tânăr specialist despre rolul acestei necesități în domeniul militar: „*Consider că limba engleză ne deschide noi perspective, astfel, grație acestei oportunități din partea armatei ne îmbogățim arealul de cunoaștere. Deci, odată inițiați, ni se acordă și zeci de oferte, printre care și posibilitatea de a aplica la studii și misiuni internaționale*”.

De menționat că de-a lungul timpului Centrul Lingvistic al Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” a înregistrat progrese de prim ordin în vederea sporirii și testării nivelului de pregătire în domeniul lingvistic pe segment militar, conform standardelor internaționale. Activitățile metodice desfășurate sunt orientate spre formarea și dezvoltarea aptitudinilor de cunoaștere, cu accent pe limba engleză, iar până în prezent, circa 2000 militari ai Armatei Naționale au beneficiat de instruire în cadrul centrului respectiv. Astfel, în anul 2022, la Cursurile de studiere a limbii engleze 80 militari au absolvit cursul intensiv de bază, iar alții 16 militari - Cursul intermediar de studiere a limbii engleze.

Actualmente în procesul de studiu, demarat din luna februarie 2023, sunt antrenați 75 de militari.

Locotenent major Ludmila SOLOMON

RECRUȚII DE AZI – MILITARI DE MÂINE

La Centrul Militar al municipiului Chișinău a demarat procesul de luare la evidență a tinerilor care au împlinit vârsta de 16 ani

Luarea în evidență a recruților reprezintă o etapă obligatorie pentru fiecare cetățean de sex masculin care împlinește 16 ani. Procesul, desfășurat de către Comisia de recrutare-incorporare de pe lângă centrele militare, se încheie cu înmânarea adevărinței de recrut și aprecierea calitativă a personalului ce urmează a fi supus încorporării în Armata Națională.

Procesul de luare la evidență a recruților de către Centrul Militar al municipiului Chișinău a demarat cu o lecție militar-patriotică, unde elevilor li s-a explicat o serie de termeni noi, cum ar fi, evidența recruților, adevărință de recrut, specificul serviciului militar în termen și prin contract, spirit de patriotism etc. La fel, tinerilor li s-a adus la cunoștință beneficiile serviciului în cadrul Armatei Naționale a Republicii Moldova, precum și posibilitățile de a fi înmatriculați la studii în unica instituție de învățământ superior cu profil militar din țară - Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

În context, colonel Eduard Loghin, comandantul Centrului Militar al municipiului Chișinău a menționat că anul curent luarea la evidență a recruților a început în luna ianuarie și încheie la finele primei luni de primăvară. „Procesul de luare la evidență are loc în conlucrarea cu autoritățile publice locale și instituțiile publice din municipiu. Astfel, după ce tinerii trec toate etapele necesare în centrul militar, acestora li se înmână în mod festiv adevărințele de recruți”, a precizat sursa citată.

În procesul de luare la evidență a recruților o etapă importantă este aprecierea aptitudinii tinerilor din punct al stării sănătății. Conform medicului chirurg Liviu Rusnac, președintele Comisiei medicale a Centrului Militar al municipiului Chișinău, tinerii trec o verificare medicală minuțioasă pentru a li se atribui gradul de aptitudine corespunzător pentru îndeplinirea serviciului militar. „Comisia medicală este alcătuită din medic antropometrist, oftalmolog, ORL-ist, internist, psihiatru, neurolog și chirurg. În urma verificării se stabilește aptitudinea tinerilor privind îndeplinirea serviciului militar. Așadar, în total sunt 7 grade de aptitudine, iar dacă persoana este complet sănătoasă i se stabilește unul din primele două grade de sănătate. Categoria trei și patru survine dacă persoana manifestă careva maladii ce nu împiedică îndeplinirea serviciului militar. În cazul gradului de limită cinci, persoana posedă anumite boli, fiindu-i prescris un tratament în scopul însănătoșirii, iar persoana

“

Tinerii afirmă că serviciul militar este calea celor puternici și dedicați, iar instituția națională de apărare își va aduce aportul pentru dezvoltarea lor.

”

este scutită de serviciul militar pe perioada tratamentului. La categoria șase, persoana primește grad de inaptitudine pentru îndeplinirea serviciului pe timp de pace, iar categoria a șaptea se echivalează cu atribuirea gradului de dizabilitate. După identificarea tuturor datelor necesare de către Comisia medico-militară acestea sunt incluse în adevărînța de recrut”.

Este salutar faptul că mulți tineri din cei luați la evidență militară consideră îndeplinirea serviciului militar nu doar o etapă obligatorie, dar și utilă pentru călirea caracterului. Tinerii afirmă că serviciul militar este calea celor puternici și dedicați, iar instituția națională de apărare își va aduce aportul pentru dezvoltarea lor.

„Discutând cu bunicii mei am aflat foarte multe despre armată. Am înțeles că domeniul dat are o gamă largă de lucruri interesante pe care un tânăr le poate descoperi. Este important că în timpul și după serviciul militar devii un adevărat apărător al țării și un om curajos, motivat și informat”, precizează recrutul Cristian Bordei.

Un alt recrut, Daniel Ceban speră să întrunească toate cerințele din punct de vedere al stării sănătății pentru că ulterior să devină ostaș în Armata Națională: „Doresc să fiu parte a echipei Batalionului Destinație Specială „Fulger” pentru că ei participă la diverse activități care implică antrenamente dinamice, rapiditate și dezvoltă curajul”.

Lilian Botnaru este fascinat de stilul planificat și strictețea regimului zilei. Anume acest fapt constituie un catalizator pentru ordonare și disciplinare. „Îmi place că militarii au un regim al zilei planificat ce înseamnă trezirea la o oră anumită, un set de antrenamente care dezvoltă corpul și servirea hranei în cele trei perioade ale zilei, în mod regulat. Sunt fascinat de disciplina acestora și de orarul interesant care îmbină activitatea intelectuală cu cea fizică”, a opinat vorbitorul.

Alexandru Vihristiuc susține că de la părinți a aflat multe despre structura militară și cariera armelor. „Deoarece ambii părinți sunt militari am aflat foarte multe de la ei despre acest domeniu. Cunosced despre misiunile internaționale la care participă ofițerii Armatei Naționale, instruirea în poligon cu desfășurarea tragerilor din diferite tipuri de armament și antrenamentele desfășurate cu militarii altor țări în scopul obținerii unor cunoștințe utile. Sunt pasionat de acest subiect și pot spune că mă mândresc cu părinții mei și ar fi o onoare pentru mine să fac parte din echipa Armatei Naționale”, a conchis tânărul.

Procesul de luare la evidență a tinerilor se desfășoară conform Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei. Bărbații sunt luați în evidență la atingerea vârstei de 16 ani, fiind excluși din evidență la atingerea vârstei-limită de aflare în rezervă sau în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare. Femeile sunt luate în evidență numai în cazul trecerii lor în rezervă după îndeplinirea serviciului militar prin contract și excluse din evidență la atingerea vârstei-limită de aflare în rezervă sau în alte cazuri prevăzute de legislație.

Locotenent Andrei GHERVAS

UNIȚI PRIN MĂRȚIȘOR

- În prima zi de primăvară militarii Armatei Naționale și-au prins la piept mărțișoare confecționate cu multă dedicație și căldură de către surorile Simion, două persoane cu nevoi speciale, originare din satul Sireți, raionul Strășeni. La finele lui februarie, angajații armatei au fost informați despre rugămintea femeilor prin care au cerut ajutor militarilor în scopul de a-și vinde produsele muncite cu greu. Și întrucât apărătorii țării nu rămân niciodată indiferenți față de problemele societății, au decis să le facă o vizită meșteritelor pentru a achiziționa micile talismane.

Împreună cu un grup de militari, am mers la domiciliul doamnelor, care ne-au întâlnit cu fețe senine și bună dispoziție, chiar dacă viața le pune la grele încercări. Pe un pat din colțul odăii în care își duc traiul de zi cu zi, femeile aveau pregătite câteva cutii pline cu simbolul alb-roșu al primăverii. Croșetate sau confecționate, sute de mărțișoare împachetate cu grijă și acuratețe, au ajuns în posesia angajaților structurii de apărare.

Pentru a reuși să umple spațiile de păstrare până la sositrea primăverii, surorile încep lucrul din noiembrie. Deși se află în scaun rulant, Vera Simion spune că acesta nu reprezintă un impediment în desfășurarea muncii. Timpul acordat fiecărui obiect de podoabă legat de un fir împletit roșu cu alb, diferă în funcție de complexitate. „Zilnic realizez câte 35-40 de bucăți, însă la cele care implică mai multă atenție, muncim câteva zile. Materia primă, precum floricelele, ața colorată și broșele le achiziționăm prin intermediul Poștei Moldovei. Din banii adunați vom achita facturile serviciilor comunale, care sunt destul de mari pe durata iernii. Noi am cerut ajutorul mai multor structuri de forță, însă doar armata a dat undă verde solicitării noastre, fapt pentru care suntem recunoscătoare. Ne-am gândit să apelăm la militari, deoarece știm că ei sunt mereu deschiși, săritori la nevoie și nu am dat greș (ne spune cu un zâmbet senin femeia). Am muncit mult și vrem să facem un venit din efortul nostru, chiar dacă e destul de mic. Materialele sunt destul de costisitoare, dar e o bucurie pentru noi că putem aduce un ban în casă... A patra parte din costul mărțișorului este câștigul nostru net”.

Pe cuptorul încălzit din dreapta odăii am văzut-o pe Alexandra Simion, o doamnă de aproape 60 de ani, 43 dintre care i-a trăit ținută la pat. Distrofia musculară a privat-o de o viață normală și de o grămadă de vise, însă niciodată nu a lăsat mâinile jos în fața sortii. „Majoritatea produselor le vindem de acasă. Totuși, ne bucurăm și de ajutorul a două doamne care le comercializează la târgul din

centrul Chișinăului. În ultima perioadă, din cauza agravării stării de sănătate, nu prea îmi pot ajuta sora la lucrările de artizanat... dar tare îmi place să le confecționez. Boala „m-a legat” de acest pervaz de care îmi sprijin bătrânețile. Ani la rând am creat împreună mărțișoare și nu doar. Învățat-am să realizez bentițe, fundițe, coronițe, papioane pe care ulterior le vindeam prin intermediul rețelelor de socializare. Acum?...îmi susțin prin povețe sora mai mică”, spune cu o voce tremurândă femeia.

Și pentru că primăvara începe cu flori, militarii au ținut să bucure inimile surorilor Simion cu câte un buchet de lălele, în nuanțe alb-roșii, la fel ca și mărțișoarele confecționate de acestea. Echipa de „cum-părători” a fost însoțită de Violeta Maxim, șefa Serviciului asistență socială din cadrul Marelui Stat Major, care ne-a comunicat că prin gestul respectiv, angajații armatei și-au propus să le acorde ajutor financiar. „Armata Națională întotdeauna a fost alături de oameni, iar pentru că tradiția ne definește ca neam, în sprijinul acestor doamne ne-am unit și am procurat câte un mărțișor de ajutor. Astfel, prin acest gest ne-am propus să ne consolidăm eforturile și să aducem căldură în sufletele lor, iar deplasându-ne la fața locului am înțeles că persoanele cu dizabilități au nevoie de susținere, acceptare, dragoste și respect.

Aspectul autentic a fost apreciat și de locotenentul major Ludmila Solomon, redactor prezentator al emisiunii militare „Informat” (difuzată prin intermediul paginii de Facebook a Ministerul Apărării), care a decis să-i impresioneze pe cei dragi cu măștișoare artisanale: „Dincolo de faptul că acestea au menirea de a bucura suflete, ele oferă și un venit suplimentar meșteritelor. Apreciez inspirația de care au dat dovadă. M-au cucerit din prima, iar datorită fotografiilor atașate telegramii, am optat pentru câteva modele. Fără a cutreiera târgurile de primăvară organizate în capitală, mă bucur că am avut posibilitatea să cumpăr măștișoare deosebite. Din lipsă de timp, soluția chiar a fost una binevenită. În prima ediție a emisiunii militare din această primăvară mi-am prins cu mare drag la piept simbolul renașterii”.

În 2017 măștișorul a fost înscris de UNESCO în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității. Este un vechi obicei, milenar, răspândit în tot spațiul românesc, dar practicat și în alte zone sud-est europene. Firul bicolor reprezintă prin alb puritatea, iar prin roșu se marchează renașterea naturii.

Steluța MOSCALCIUC

9 ÎNTREBĂRI SIMPLE DESPRE UN **RĂZBOI COMPLICAT**

LOGISTICA. PERSONAL. NOȚIUNI.

Războiul de pe Nistru s-a încheiat, dar cel informațional - nu. Se comemorează eroii căzuți în luptă, se organizează întâlniri cu luptătorii în școli, în cercuri restrânse sau la evenimente mai mari, etc. Jurnaliștii, autorii de cărți și de alte produse de informare, îi interviuează. Parcă nu trecem sub tăcere acele câteva luni de bătălii și nici cele ce au precedat sau urmat.

Și totuși, nu e de ajuns sau poate nu e corect reflectată această campanie?... Am tras această concluzie după ce am adunat întrebările militarilor, în mare parte în termen, cu referire la Războiul pentru Independență. Ei au curiozități simple, țintite. După ce le-am adunat, le-am sortat în 3 categorii.

Începem cu cele organizatorice:

1 Unde au avut loc lupte?

Războiul s-a desfășurat pe 4 platouri de luptă: **Cocieri, Dubăsari, Tighina și Coșnița** - cel mai sângeros. Trei dintre ele, în lunile mai-iunie 1992, au fost dirijate de Ministerul Apărării.

2 Câți militari au participat, ce pregătire profesională aveau?

Circa 26.000 de militari, polițiști și voluntari au luptat pentru independența țării. Dintre ei 40% erau polițiști și restul rezerviști, chemați sau veniți benevol la centrele militare. Din numărul total, aproximativ 700 de persoane au participat și în Războiul din Afganistan. Cea mai bună pregătire militară au avut-o ofițerii și cei din Afganistan. Experiența profesională a rezerviștilor s-a limitat la ceea ce au înșușit în anii de armată.

Unitățile Armatei Naționale au intervenit începând cu luna iunie, susține generalul Ion Costăș în cartea sa „Transnistria: Cronica unui război nedeclarat”: „În primăvara anului 1992 dispuneam de 14 piloți instruiți de Forțele Aeriene. Însă numai 4 aveau experiență în zborurile cu o aeronavă complexă, precum era MiG-29.”

Numărul mic de personal calificat se explică și prin faptul că Rusia împiedica revenirea militarilor moldoveni în țară.

3 Câți oameni au decedat?

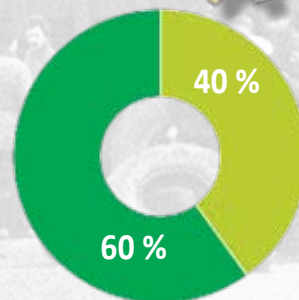
Cartea „Omagiu și Recunoștință” însumează numele a 299 de luptători decedați în și după război, din cauza rănilor. Dintre cei căzuți pe câmpul de luptă, la podul de lângă Nistru, mai mult de o sută erau rezerviști și militari recent înrolați, unii dintre ei chiar fără arme.

≈ **20 000**
de **MUNIȚII**

26 000

de **MILITARI, POLIȚIȘTI și VOLUNTARI** au luptat pentru independența țării

299

de luptători **DECEDAȚI** în și după război, din cauza rănilor

4 Ce tehnică militară a fost folosită în războiul de pe Nistru?

Dotarea armatelor oponente era vădit inegală, mai ales după ce o bună parte din tehnica militară de pe malul drept al Nistrului a ajuns în posesia regimului separatist. Potrivit situației din februarie 1992 armata moldovenească opera cu blindate, obuziere, radare pentru detectarea țintelor mobile, mitraliere, sisteme de rachete antiaeriene de tip S-200, armament de infanterie, elicoptere și avioane MiG-29, cele din urmă efectuând 31 de zboruri în perioada mai-iunie 1992.

De cealaltă parte, Armata a 14-a folosea tancuri T-72, tunuri cu calibrul de 122 mm, aruncătoare de bombe și rachete artilerie de calibru mare, tehnică blindată, mijloace de apărare antiaeriană și aviație, mijloace antitanc și multe altele, ce ar putea ajunge pentru patru divizii desfășurate, susține generalul Costaș.

Toată tehnica moștenită de la Armata Sovietică a fost implicată în Războiul de pe Nistru, exceptând cea destinată forțelor aeroportate din Brigada II din Chișinău.

5 Când și cine a atacat mai întâi?

Primele ciocniri au avut loc pe 1-2 noiembrie 1990 la podul Dubăsari. Separatiștii au atacat forțele de ordine locale și au instalat puncte de control.

6 Cine erau separatiștii/secesioniștii?

În primăvara anului 1992 în armata separatistă nistreană erau deja înrolați 8.000 de ofițeri activi, rezervați și militari în termen, care formau „garda transnistreană”, 5.000 de angajați ai trupelor de interne și 4.000 de muncitori înarmați (detașamente de autoapărare). Adicional, peste 3.000 de cazaci și mercenari sosiți din Rusia și Ucraina, 200 voluntari de la Comrat și peste 300 pușcăriași eliberați din penitenciarele rusești, care ajutau separatiștii.

Ambasadorul Moldovei în Belgia, Viorel Cibotaru, ne sugerează să privim mai adânc originea separatismului: „În anii 1975-1985, ofițerii din Armata Sovietică, KGB și alții, care au activat în condiții extrem de grele, aveau dreptul să-și aleagă locul de trai la trecerea în rezervă. Astfel, cca 55 mii de oameni au ținut Transnistria ca o zonă mai confortabilă pentru viața lor ulterioară. Evident, ei au votat pentru păstrarea Uniunii Sovietice.”

7 A luptat doar regiunea transnistreană și Chișinăul sau au fost implicate și alte forțe?

În martie 1992, Elțin (președintele Rusiei în acea perioadă) a declarat documentat că patrimoniul militar din stânga Nistrului este al Federației Ruse. Din acest moment putem considera că Federația Rusă s-a implicat în

război, susține sursa sus-menționată. Adicional, există dovezi consemnate și de CEDO pe 8 iulie 2004, ce indică că a fost un conflict moldo-rus prin implicarea Armatei a 14-a, staționată în raioanele de est ale Republicii Moldova.

8 Ce este armata a 14-a?

E o unitate a Armatei Sovietice, creată în 1956 din Corpul al 10-lea de pușcași de Gardă „Budapesta”, anterior parte a Districtului Militar Odesa cu sediul la Chișinău. În anii 1980 cartierul general a fost mutat la Tiraspol. Până în 1991 armata vizată includea patru divizii motorizate de pușcași și alte unități mai mici. Divizia motorizată 59 și un regiment au rămas pe malul stâng al Nistrului, celelalte

se găseau în Ucraina, devenind parte a Forțelor Terestre Ucrainene. Efectivul, în mare parte, era din transnistreni, notează Wikipedia.

După confruntarea militară din 1992 Armata a 14-a a fost reformată, astăzi e cunoscută ca GOTR. Mai multe citiți, accesând linkurile: <https://bit.ly/3RW1j2q>; <https://bit.ly/3InVp7c>; <https://bit.ly/3YvwiVB>

9 Ce conține depozitul de la Cobasna?

Istoria depozitului începe acum 80 de ani, dar în acest loc a fost stocată o mare parte de muniții după retragerea trupelor sovietice din fosta Republică Democrată Germană și Cehoslovacia. Suprafața lui e cât 20 de terenuri de fotbal. Se presupune că au rămas cca 20 mii de

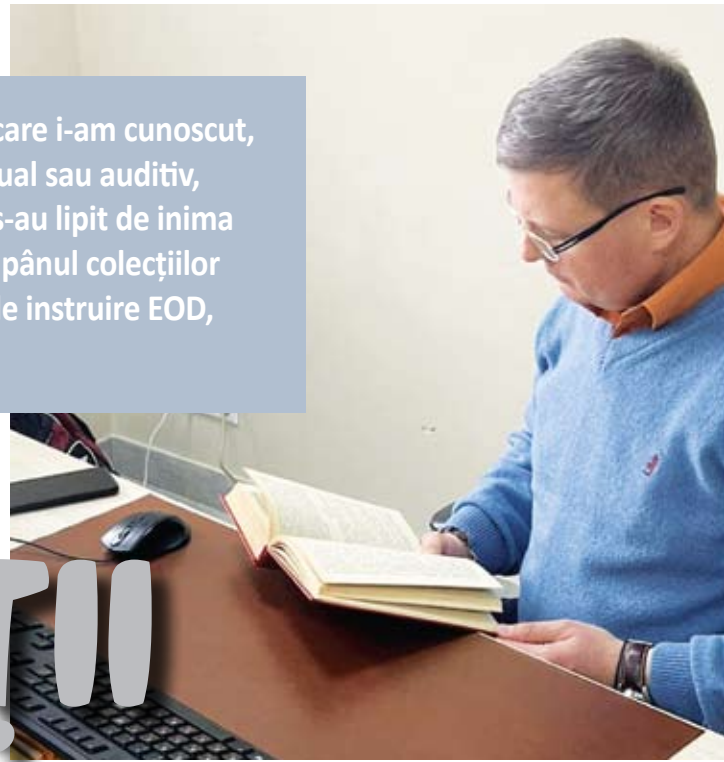
tone de muniții. Armamentul este păstrat în pământ, acoperit cu material ușor inflamabil - azbest. E păzit de fosta Armată a 14-a. Detalii la subiect, vedeți accesând linkul: <https://bit.ly/3kle5Lx>

Urmează altă serie de întrebări și răspunsuri.

Liuba VICOL

E singurul din Armata Națională, din cei pe care i-am cunoscut, care are șase colecții. Unele sunt ca alint vizual sau auditiv, altele necesare pentru rutina zilnică; unele s-au lipit de inima omului în copilărie, altele de puțin timp. Stăpânul colecțiilor e colonelul (r) Serghei Chilivnic, șef Centru de instruire EOD, Batalionul de geniu „Codru”.

GLOBALIZARE PRIN COLECȚII

Sculpturi japoneze

Cea mai numeroasă galerie include 100 de bibelouri Natsuki - mini sculpturi, ce prin sec. al XVII-lea erau folosite ca dispozitive de fixare la kimono. Ideea e că haina japoneză nu avea buzunare, respectiv obiectele mici se depozitau într-o pungă echilibrată de o ață și figurine mici. În timp, aspectul utilitar a fost substituit cu cel artistic:

- Am descoperit termenul de Natsuki când eram copil. Citeam cartea „Aventurile lui Krosh” și nu înțelegeam ce reprezintă și prin ce erau așa valoroase și de ce contrabandiștii le transportau insistent din Japonia în URSS. Am crescut și datorită internetului am aflat. Le-am îndrăgii și m-am pus pe

treabă. Nu mi-am propus să adun obiectele originale, cu găuri, create manual din os sau lemn, sunt foarte scumpe, pot ajunge și la 1000\$. Ale mele sunt din ghips curat și os de pește.

- Cum le obțineți? Cât de accesibile sunt?

- Înainte le cumpăram din scuarul Eminescu. Când am fost observator militar la Tighina procuram din magazinul axat pe religia budistă. Acum le găsesc prin piețele de second hand. Mă străduiesc să nu repet figurina și în acest sens mă ghidez după un catalog specializat. Meșterii de azi creează diferite combinații, iar adepții „feng shui” ne vorbesc despre influența lor energetică. Eu rămân fidel conceptului inițial și le cumpăr numai pentru decor și frumusețe.

- Curiozitatea față de Japonia ați limitat-o doar la aceste statuete sau?..

- Citesc, în general, despre Japonia, tradițiile, cultura lor și am un vis - să ajung în Japonia, să văd cu ochii mei cum e viața acolo.

- **Ce zice familia despre această colecție?**

- *Soției îi place și chiar mă ajută la completarea ei. Ea are la fel o pasiune - monedele și acolo o ajut eu. Optăm pentru principiul diversității țărilor, vechimea lor e mai puțin relevantă. Unica dată când ne-am concentrat pe un proiect tematic a fost când am adunat o serie de monede de 25 cenți ale SUA.*

Ceasurile de mână

Este mai puțin stabilă, dar funcționabilă colecție. Sunt piese ce-și stăpânesc locul și sunt care-l părăsesc rapid. De aceea, asortimentul ceasurilor crește lent. Actualmente numără vreo 10, prin coincidență, inclusiv, japoneze:

- *Pasiunea pentru ceasuri vine de la tata, are și el câteva. Primul ceas el mi l-a dăruit când eram copil. Celelalte, în mare parte, le-am procurat eu. Sunt foarte select*

și le aleg după trei principii: să fie mecanice, să-mi placă aspectul exterior și să fie de calitate. În momentul în care un ceas se abate: rămâne în urmă sau o ia înainte, eu nu-l mai port. Nu am tentația de a avea branduri scumpe, mai bine mai ieftine, dar originale. Printre modelele colecției pot numi Orient, Casio, chiar și sovietice militare ca „Vostok”. Cel mai vechi a fost confecționat prin anii 1960 la comanda Ministerului Apărării URSS. Era deosebit prin rezistența sa la apă, praf, șoc și funcția stop secundă.

- **Ce părere aveți despre ceasurile „deștepte”?**

- *Mmmm... Nu sunt mare adept al acestor ceasuri, dar dacă mă voi decide, voi accepta un Garmin de producție SUA. Am un Casio, dar îl folosesc doar la poligon, la instruire. Eu dacă nu văd „săgeți” la ceas, nu mă simt confortabil.*

- **Care e filosofia dvs de a colecționa ceasuri?**

- *Un ceas bun ridică prestigiul unui bărbat. În funcție de ceas poți înțelege ce reprezintă omul. Am ceasuri care le*

port zilnic și un ceas pentru costume. Cele mai îndrăgite din colecție sunt două ceasuri: Seiko și Hanowa chronograph.

Ofițerului îi place să interacționeze cu mesagerii de mână ai timpului, de aceea pornirea lor zilnică, curățarea anuală sunt procese ce-i aduc satisfacție. În timp a devenit un consultant pentru prieteni în materie de ceasuri.

Căni din care nu se bea

Este cea mai nouă pasiune, dar cu principii neintenționate conturate deja: 100/100 din ceramică și cu texte reprezentative: „Prima cană îndeamnă la acțiune contra minelor antipersonal. Mi-a dăruit-o un prieten când s-a întors din Kosovo. De altfel, toate sunt daruri de la delegații și sunt doar pentru a le admira. Nu prea am spații pentru ele, dar în momentul în care găsesc, mă pun pe diversificarea și mărirea colecției de căni.”

Plăcere sonoră de vinil

Ultima colecție rotundă și, la fel, începătoare, este cea de discuri de vinil. Le prețuiește și adună pentru conținutul lor. Pe acest segment are câteva realizări, dar mai mult vise: „Cel mai vechi disc, din 1966, e simfonia 25 de Mozart, datorită căreia m-am îndrăgostit de muzica clasică. Am continuat prin a procura alte două de autori germani. Îmi doresc enorm în colecție Jazz american ai anilor 40-50 și pe Vișoțkii. Pe astfel de plăci muzica sună altfel, este o muzică pură, direct din studio, fără rețușuri computerizate.”

Averea intelectuală

Dacă precedentele exponate creează plăcere ochilor, atunci aceasta e deliciul minții. Biblioteca sa specifică (cca 80 de titluri) se bazează pe lucrări istorice, militare, împărțită în două locuri - serviciu și casă: „Cea mai impunătoare serie de cărți sunt scrise de nuvelistul rus Valentin Pikul. În perioada sovietică lucrările lui erau restricționate. Or ele reflectă multe explicații despre istoria Federației Ruse. În aceeași categorie pot include cele 7 monografii autobiografice și alte câteva ale generalului Valentin Varenikov, pe care le-am citit integral. Ele descriu interesant și sugestiv istoria regională de la războiul ruso-finlandez până în 1991. Anume acest gen de cărți îți deschid noi viziuni, te dezvoltă multilateral, îți formează o altă atitudine.”

Deși posedă mai multe colecții, nu se consideră un colecționar împătimit. Nu rezervă bani și, mai ales, nu cheltuiește cu ardență pentru pasiunile sale. Cedează mai des în fața cărților și a pescuitului, restul e la voia ocaziei. E un concept, supra numit „smart collecting”, ce are mai multe beneficii, ne conving psihologii. Printre acestea sunt dezvoltarea capacității de a selecta, concentrării atenției, deschiderea apetitului pentru cunoștințe în domeniu, construirea unor legături sociale și este recomandabil, mai ales copiilor și adolescenților.

Liuba VICOL

CULORILE ARMATEI

Câteodată, cum ar fi pe 21 martie, când marcăm Ziua internațională a culorilor, survine întrebarea de ce verdele domină armata? Acest verde militar este prezent atât pe tehnica militară, cât și pe uniformele efectivelor de ani buni și pare încă pe mult timp înaintea.

Ei bine, nuanțele de kaki, verde-olive și verde închis nu au fost mereu distincte pentru armată. Primele uniforme, ce datează în anii 200 î.e.n., au avut culorile albă și mov, purtate de

războinicii spanioli. Puțin mai târziu, spartanii și alte forțe militare se impuneau prin roșul aprins. Tendința uniformelor colorate a durat până prin sec XIX, când armele și-au făcut un loc de frunte în rândul luptătorilor și a apărut necesitatea camuflării. Tehnica militară din start a fost gândită cu acest scop.

De-a lungul anilor culorile uniformelor militare s-au schimbat în funcție de rolul, utilitatea, comoditatea și tendințele vremii. Diversitatea cro-

matică a fost aleasă fie pentru a induce frică, a demonstra superioritate, fie pentru a se deosebi de alte categorii de persoane, pentru a se masca, pentru a atrage noi recruți, pentru a disciplina sau a consolida spiritul de unitate.

Armata moldoveană, fiind încă tânără și în reformare continuă, inclusiv la nivel de concept, are culorile comune segmentului militar: verde, cu toate tonalitățile caracteristice, albastru și alb. Deosebirea o fac accesoriile.

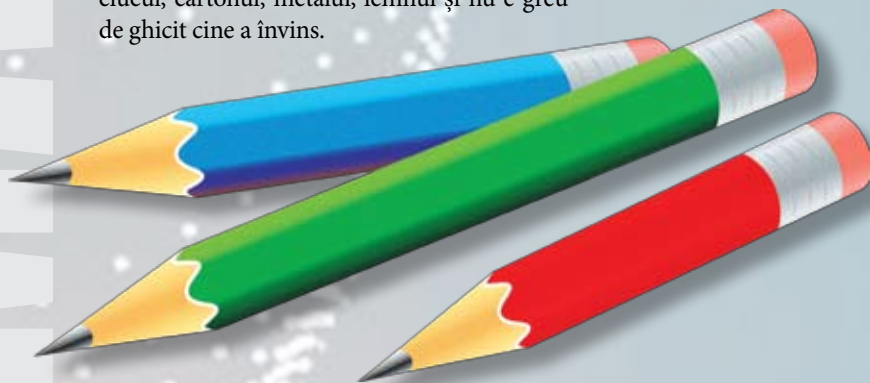
„COADA MICĂ” PATRIOTICĂ

Ce știm despre creion dincolo de faptul că ziua acestui obiect este pe 30 martie? Ei bine, „penicillus”, din latină „coada mică” a fost folosită de militari pentru prima dată prin sec. al XVI-lea ca căptușeală pentru matritele de ghiulele. Cel mai vechi creion din lume a fost găsit într-o casă, construită în anul 1630.

Creionul modern a fost inventat de un ofițer din armata napoleoniană, Nicholas Jacques Conte. Amestecul de lut și pulbere de grafit a oferit o clasificare a creioanelor în funcție de duritate și negrime, cunoscute ca scara HB.

O evoluție a creionului, inclusiv a ascuțitoarelor de creion simple sau electrice s-a evidențiat în cel de-al II-lea Război Mondial. S-au căutat soluții optime de acoperire a creionului. În competiție au intrat plasticul, cauciucul, cartonul, metalul, lemnul și nu e greu de ghicit cine a învins.

Printre rămășițele istorice din domeniu figurează o colecție privată de sculpturi în creion create de soldatul Christopher William „Bill” Connell. <https://bit.ly/3TdRr4O>. Printre amintirile mai noi și mai individuale sunt portretele în creion simplu ale colonelului (r) Leonid Cazacov, Baza topografică a AN, care a desenat zeci de fețe ale militarilor și nu numai, surprinzându-i la ocazii speciale: „Ochii... Încep cu ei și dacă reușesc să redau corect privirea, continui cu celelalte părți. Îmi sunt de ajuns 2-3 poze ale persoanei și neapărat muzica lui Mozart pe întreg procesul desenării. Cel mai greu e să portretizez membrii familiei. Pentru portretul soției am lucrat cca 2 ani, iar copiilor nu am nici un desen dedicat. Totuși, un detaliu specific este că toate portretele mele zâmbesc”.

Rubrică realizată de Liuba VICOL

Foto: Laurențiu-Vlad Moscalciuc

Foto: Laurențiu-Vlad Moscalciuc

